# T074 BL IV 428(07) Đoạn Nhân Mạng-Ba La Di-ĐiềuBộ-NêuDẫnCácViệc Thất Bách KếtTập Điều Đạt Tỳ Ni Tăng Nhất..Luậ

*Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)*

182 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

III-ÑOAÏN NHAÂN MAÏNG

1. Öu-ba-ly thænh hoûi

Theá Toân ôû taïi Tyø-xaù-ly. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaép tay thöa:

- Kính baïch Ñöùc Theá Toân, caùc Tyø-kheo ôû beân soâng Baø-caàu, quaùn baát tònh, nhaøm chaùn thaân, töï saùt, nhö vaäy coù phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Ban ñaàu chöa cheá giôùi khoâng phaïm.

- Ngöôøi, töôûng laø ngöôøi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Ba-la-di.

- Laø ngöôøi maø nghi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

- Ngöôøi maø töôûng laø phi nhaân, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

- Phi nhaân, maø töôûng laø ngöôøi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

- Phi nhaân maø nghi, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Thaâu-lan-giaù.

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi töôûng laø ngöôøi nöõ maø ñoaïn maïng ngöôøi nam, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ba-la-di.

- Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi töôûng laø ngöôøi nam maø ñoaïn maïng ngöôøi nöõ, phaïm hay khoâng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Ba-la-di.

>0>. Pali, ibid., do chính Upāli can thieäp.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 18>

- Neáu khôûi töôûng laø ngöôøi nöõ naøy maø ñoaïn maïng ngöôøi nöõ kia, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. - Baïch Ñaïi ñöùc, neáu khôûi töôûng laø ngöôøi nam naøy, maø ñoaïn maïng ngöôøi nam kia, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. - Neáu tìm kieám ngöôøi caàm dao, phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Neáu maïng bò döùt thì phaïm. 2. Khuyeán khích cheát Coù Tyø-kheo ñeán thaêm ñaøn-vieät beänh. Vôï cuûa ngöôøi ñaøn-vieät nhan saéc xinh ñeïp. Tyø-kheo thaáy, taâm duïc ñaém tröôùc. Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi vôï cuûa ñaøn-vieät: - Cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy. Ngöôøi vôï ñaøn-vieät noùi: - Ñaïi ñöùc ñöøng noùi nhö vaäy! Choàng cuûa con coøn soáng, con khoâng muoán laøm vieäc aùc nhö vaäy. Tyø-kheo lieàn ñeán nôi ngöôøi choàng khen ngôïi söï cheát. Ngöôøi choàng lieàn cheát. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi: Ngöôi khen vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Con khen vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. 3. Phöông tieän gieát 1. Coù Tyø-kheo ñeán thaêm ñaøn-vieät beänh. Vôï cuûa ñaøn-vieät xinh ñeïp. Tyø-kheo thaáy, taâm duïc ñaém tröôùc, noùi: - Cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy. Vôï cuûa ñaøn-vieät noùi: - Choàng con coøng soáng, con khoâng muoán laøm vieäc nhö vaäy. Tyø-kheo lieàn cho ngöôøi choàng uoáng thuoác khieán cho cheát. Tyøkheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi cho uoáng thuoác, vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di.



2. Coù Tyø-kheo ñeán thaêm ñaøn-vieät beänh. Vôï cuûa ñaøn-vieät xinh ñeïp.
Tyø-kheo thaáy, taâm duïc ñaém tröôùc, noùi:

- Cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy.

Vôï cuûa ñaøn-vieät noùi:

- Choàng cuûa con coøn soáng con khoâng muoán laøm vieäc nhö vaäy.

Tyø-kheo lieàn cho ngöôøi choàng thuoác xoå khieán cho ñöùt maïng. Tyøkheo nghi.
Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo khi cho uoáng thuoác?

Tyø-kheo thöa:

- Vôùi taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi phaïm Ba-la-di.

>. Coù Tyø-kheo tôùi thaêm ñaøn-vieät beänh. Vôï cuûa ñaøn-vieät xinh ñeïp.

Tyø-kheo thaáy, duïc taâm tham ñaém, noùi:

- Cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy.

Vôï ñaøn-vieät noùi:

- Choàng con coøn soáng, con khoâng muoán laøm vieäc nhö vaäy.

Tyø-kheo lieàn cho ngöôøi choàng aên thöùc aên khoâng ñöôïc pheùp aên, khieán cho cheát; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo khi cho aên thöùc aên ñoù?

Tyø-kheo thöa:

- Vôùi taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi phaïm Ba-la-di.

4. Coù Tyø-kheo ñaøn-vieät bònh ñeán thaêm. Vôï cuûa ñaøn-vieät xinh ñeïp.

Tyø-kheo thaáy, duïc taâm ñaém tröôùc, noùi:

- Cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy.

Vôï cuûa ñaøn-vieät noùi:

- Choàng con coøn soáng con khoâng muoán laøm vieäc nhö vaäy.

Tyø-kheo lieàn cho ngöôøi choàng uoáng thuoác ñoäc, khieán cho ñöùt maïng, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Vôùi yù nghó theá naøo, khi thaày cho uoáng thuoác aáy? Tyø-kheo thöa:

- Vôùi taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Ngöôi phaïm Ba-la-di.

5. Coù Tyø-kheo ñeán thaêm ñaøn-vieät bònh. Hình maïo cuûa Tyø-kheo ñoan chaùnh. Vôï cuûa ñaøn-vieät thaáy, taâm duïc tham ñaém, ngoõ yù vôùi Tyø-

kheo:



- Ñaïi ñöùc coù theå cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy. Tyø-kheo noùi: - Naøy chò, khoâng ñöôïc noùi nhö vaäy. Vieäc ñoù toâi khoâng ñöôïc laøm. Choàng cuûa chò coøn, taïi sao laøm vieäc xaáu nhö vaäy? Vôï cuûa ñaøn-vieät noùi: - Khi maø choàng toâi chöa cheát, thì khoâng theå hoøa hieäp vôùi thaày ñöôïc. Ngöôøi vôï lieàn cho choàng uoáng thuoác cho cheát. Choàng cheát roài ngöôøi vôï noùi vôùi Tyø-kheo: - Choàng toâi ñaõ cheát, coù theå cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy. Tyø-kheo noùi: - Ñaïi tyû chôù neân noùi nhö vaäy. Vieäc ñoù, toâi khoâng ñöôïc laøm. Vôï cuûa ñaøn-vieät noùi: - Toâi vì Thaày neân ñaõ gieát choàng toâi roài, taïi sao Thaày khoâng chòu laøm vieäc nhö vaäy? Tyø-kheo nghe sinh nghi, baïch Phaät, Phaät hoûi: - Ngöôi nghó theá naøo? Tyø-kheo lieàn thuaät laïi ñaày ñuû nhaân duyeân vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Thuoác xoå, thöùc aên khoâng ñuùng, thuoác khoâng ñuùng, cuõng nhö vaäy. 4. Phaù thai 1. Baáy giôø, coù ngöôøi ñaøn baø choàng ñi vaéng, ngöôøi ñaøn oâng beân caïnh laøm cho coù thai, lieàn ñeán vò Tyø-kheo maø gia ñình thöôøng cuùng döôøng thöa: - Choàng con ñi vaéng, ngöôøi ñaøn oâng beân caïnh laøm cho con coù mang. Thaày cho con thuoác truïy thai. Tyø-kheo lieàn chuù nguyeän nôi thöùc aên roài cho aên, khieán cho ngöôøi kia thai bò saåy. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôi phaïm Ba-la-di. 2. Coù ngöôøi ñaøn baø choàng ñi vaéng, beøn coù thai vôùi ngöôøi khaùc. Coâ lieàn ñeán vò Tyø-kheo maø gia ñình thöôøng cuùng döôøng, noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc! Choàng con ñi vaéng, con coù thai vôùi ngöôøi khaùc. Thaày cho con thuoác ñeå cho thai saåy.

Tyø-kheo lieàn chuù nguyeän nôi thuoác, ñöa cho uoáng, khieán cho thai bò saåy. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. Chuù nguyeän nôi thuoác boät mòn, chuù nguyeän nôi traøng hoa, chuù nguyeän nôi höông xoâng y phuïc, chuù nguyeän nôi thai cuõng nhö vaäy. Taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. >. Baáy giôø, coù ngöôøi phuï nöõ, choàng ñi vaéng, beøn coù thai vôùi ngöôøi khaùc. Coâ lieàn ñeán vò Tyø-kheo-ni maø gia ñình thöôøng cuùng döôøng, thöa: - Kính thöa A-di, choàng con ñi vaéng, ngöôøi ñaøn oâng beân caïnh laøm con mang thai. Sö coâ cho con thuoác laøm saåy thai. Tyø-kheo-ni noùi: - Naøy chò, toâi khoâng raønh veà thuoác. Chò ñeán ñaây, toâi seõ ñeø nôi buïng cuûa chò. Tyø-kheo-ni ñeø nôi buïng, khieán cho thai bò saåy; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ laøm vôùi yù nghó nhö theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 4. Coù ngöôøi phuï nöõ, choàng ñi vaéng, beøn coù thai vôùi ngöôøi khaùc. Coâ lieàn ñeán vò Tyø-kheo-ni maø gia ñình thöôøng cuùng döôøng, thöa: - Kính thöa A di, choàng con ñi vaéng, ngöôøi ñaøn oâng beân caïnh laøm cho con coù mang. Sö coâ cho con thuoác uoáng thai saåy. Tyø-kheo-ni noùi: - Toâi khoâng raønh veà thuoác, ñaïi tyû ñeán ñaây, toâi seõ vì ñaïi tyû caén nôi ñoù. Coâ ni lieàn caén nôi buïng, choã coù thai, khieán cho thai bò ñoïa, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ laøm vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 187

5. Coù ngöôøi phuï nöõ choàng ñi vaéng, beøn coù thai vôùi ngöôøi khaùc. Coâ lieàn ñeán choã Tyø-kheo thöôøng cuùng döôøng thöa: - Ñaïi ñöùc, choàng con ñi vaéng, ngöôøi beân caïnh laøm cho con coù mang. Thaày cho con thuoác ñeå phaù thai. Tyø-kheo cho thuoác thoå haï quaù ñoä laøm cho baø meï cheát maø con coøn soáng. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Baø meï cheát khoâng phaïm. Phöông tieän muoán ñoïa thai maø thai khoâng cheát, phaïm Thaâu-lan-giaù. 6. Coù Tyø-kheo ñöõ ngöôøi bònh ñöùng daäy. Ngöôøi bònh qua ñôøi, nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Neáu ñöõ ngoài daäy maø qua ñôøi, khoâng phaïm. Neáu vì beänh nhaân taém maø hoï qua ñôøi, khoâng phaïm. Neáu khi uoáng thuoác maø hoï qua ñôøi, khoâng phaïm. 5. Cho beänh cheát sôùm 1. Baáy giôø, coù Tyø-kheo beänh laâu ngaøy. Ngöôøi nuoâi beänh moûi meät, cho aên thöùc aên khoâng thích hôïp, khieán cho beänh nhaân ñoaïn maïng; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Vò nuoâi beänh thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 2. Coù Tyø-kheo beänh laâu ngaøy. Ngöôøi nuoâi beänh, moûi meät, cho aên thöùc aên khoâng thích hôïp, khieán cho beänh nhaân ñoaïn maïng; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Vò nuoâi beänh thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo beänh laâu ngaøy. Ngöôøi nuoâi beänh moûi meät, cho uoáng khoâng ñuùng thuoác, khieán cho cheát; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Vò kia thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di.

188 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

>. Coù Tyø-kheo bò beänh laâu ngaøy maø coù nhieàu vaät sôû höõu. Vò nuoâi beänh vôùi taâm tham cuûa lôïi, lieàn cho aên thöùc aên khoâng thích hôïp, khieán cho qua ñôøi; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Vò nuoâi beänh thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 4. Coù Tyø-kheo beänh laâu ngaøy, maø coù nhieàu taøi vaät. Vò nuoâi beänh vôùi taâm tham lôïi, cho uoáng khoâng ñuùng thuoác, khieán cho qua ñôøi; roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Vò nuoâi beänh thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. 5. Coù Tyø-kheo döôùi naùch coù muït nhoït, moät Tyø-kheo naën giuøm. Tyø-kheo kia noùi: Ñöøng naën, ñöøng naën nöõa! Tyø-kheo naøy vaãn cöù naën, khoâng chòu thoâi. Tyø-kheo kia cheát. Tyø-kheo naøy nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc naën maïnh nhö vaäy. 6. Coù Tyø-kheo bò söng caû mình, moät Tyø-kheo duøng thuoác caáp thaùo>04 thoa. Tyø-kheo kia noùi: Thoâi, thoâi ñöøng thoa nöõa. Ñau nhöùc vaø noùng quaù. Tyø-kheo naøy noùi, - Gaéng chòu ñau moät chuùt ñi, seõ khoûi. Tyøkheo naøy khoâng chòu ngöng thoa thuoác. Tyø-kheo kia cheát. Tyø-kheo naøy nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo? Tyøkheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc cöôõng eùp xoa nhö vaäy. 7. Coù Tyø-kheo dôøi Tyø-kheo beänh töø choã boùng maùt ñeán choã naéng. Tyø-kheo bònh qua ñôøi. Tyø-kheo kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm.

>04. Caáp thaùo döôïc ; khoâng hieåu thuoác gì.



Dôøi töø choã naéng ñeán choã boùng maùt cuõng nhö vaäy, khoâng phaïm. Tyø-kheo beänh töï yù muoán dôøi töø choã boùng maùt ñeán choã naéng, töø choã naéng ñeán choã boùng maùt. Ngöôøi beänh qua ñôøi; ngöôøi dìu nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Khoâng phaïm. Dìu ngöôøi bònh ra khoûi nhaø hoaëc vaøo nhaø, roài ngöôøi beänh qua ñôøi. Ngöôøi dìu nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Ngöôøi beänh töï yù muoán ra khoûi phoøng, dìu ra khoûi phoøng; muoán vaøo phoøng, dìu vaøo phoøng, roài qua ñôøi. Ngöôøi dìu khoâng phaïm. Dìu ngöôøi beänh ñeán choã ñaïi tieän, roài qua ñôøi, hoaëc dìu trôû laïi trong phoøng roài qua ñôøi, ngöôøi dìu ñeàu khoâng phaïm. Dìu ngöôøi beänh ñeán choã tieåu tieän, roài qua ñôøi, hoaëc dìu trôû laïi phoøng, roài qua ñôøi, ñeàu khoâng phaïm. 8. Coù Tyø-kheo bò soát reùt. Moät Tyø-kheo cöôõng böùc ñeø xuoáng. Tyø- kheo beänh noùi: Chôù ñeø, chôù ñeø! Tyø-kheo kia cöù ñeø khoâng thoâi. Tyø-kheo beänh cheát. Tyø-kheo kia nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù gì? Tyø-kheo kia thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc cöôõng böùc ñeø nhö vaäy. 9. Coù Tyø-kheo beänh, Tyø-kheo khaùc ñeán thaêm, laät ngöôïc caùi khaên ñeå xem maët vaø hoûi: - Tröôûng laõo coù bôùt chuùt naøo khoâng? Tyø-kheo beänh noùi: - Ñöøng laät, ñöøng laät! Vò kia cöù laät, khoâng nghe. Tyø-kheo beänh cheát. Tyø-kheo kia nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc cöôõng maø laät nhö vaäy. 6. Sai baûo gieát

1. Coù soá ñoâng Tyø-kheo, phöông tieän sai moät ngöôøi ñi gieát ngöôøi kia. Ngöôøi ñöôïc sai beøn ñi gieát; roài nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. 2. Coù soá ñoâng Tyø-kheo phöông tieän sai moät ngöôøi ñi gieát ngöôøi khaùc. Trong soá ñoù coù moät ngöôøi nghi, maø khoâng ngaên. Ngöôøi ñöôïc sai



lieàn ñi gieát. Ngöôøi kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Taát caû ñeàu phaïm Ba-la-di. >. Coù soá ñoâng Tyø-kheo, phöông tieän cuøng gieát ngöôøi khaùc. Trong soá ñoù coù moät ngöôøi nghi, lieàn ngaên. Nhöng ngöôøi ñöôïc sai kia vaãn ñi gieát. Ngöôøi kia nghi. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi ngaên phaïm Thaâu-lan-giaù. Ngöôøi khoâng ngaên phaïm Bala-di. 7. Ngoä saùt vaø coá saùt 1. Coù keû troäm laáy y baùt, oáng ñöïng kim, toïa cuï cuûa Tyø-kheo. Tyøkheo baét keû troäm ñeø xuoáng trò. Keû troäm cheát. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc ñeø xuoáng ñeå trò nhö vaäy. 2. Coù keû troäm laáy y baùt toïa cuï oáng ñöïng kim cuûa Tyø-kheo. Tyøkheo baét keû troäm boû döôùi caùi haàm. Keû troäm cheát, Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi taâm gì? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. >. Coù aùc Tyø-kheo laáy troäm y baùt toïa cuï oáng ñöïng kim cuûa Tyøkheo. Tyø-kheo khaùc noùi: AÙc Tyø-kheo naøy troäm laáy y baùt toïa cuï oáng ñöïng kim cuûa Tyø-kheo. Caàn phaûi baét maø daïy cho bieát phaùp. Beøn baét ñaùnh moät traän quaù tay. Sau ñoù, Tyø-kheo kia qua ñôøi. Tyø-kheo kia nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi ñaùnh vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng ñaùnh ngöôøi thoï ñaïi giôùi, phaïm toäi Ba-daätñeà. >05

4. Coù Tyø-kheo cuøng baïch y caõi nhau. Tyø-kheo ñeán quan kieän. Vò ñaïi thaàn ra leänh baét nhoát baïch y vaøo nguïc. Baïch y qua ñôøi. Tyø-kheo

>05. Tyø-kheo, ba-daät-ñeå 78.



nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng kieän ngöôøi maéc toäi Ñoät-kieát-la. 5. Coù Tyø-kheo gieát con khæ; roài nghi: Mình ñaõ ñoaïn maïng ngöôøi, phaïm Ba-la-di. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Ñoaïn maïng suùc sinh, phaïm Ba-daät-ñeà. 6. Coù Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø-kheo kia tranh caõi. Tyø-kheo kia beänh, Tyø-kheo naøy ñeán thaêm. Tyø-kheo khaùc xeùt thaáy, Tyø-kheo naøy cuøng Tyøkheo beänh tröôùc coù söï oaùn thuø nhau, nay ñeán thaêm aét coù vieäc gì khaùc. Tyø-kheo naøy lieàn cho ngöôøi beänh duøng phi döôïc. Tyø-kheo beänh qua ñôøi. Tyø-kheo naøy nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm Ba-la-di. 7. Coù Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo tranh caõi. Tyø-kheo kia du haønh trong nhaân gian, roài maéc beänh. Tyø-kheo naøy noùi: Duø ngöôi coù ñi ñaâu, cuõng khoâng thoaùt. Lieàn ñeán thaêm hoûi. Tyø-kheo khaùc xeùt thaáy, Tyø-kheo naøy tröôùc ñaây cuøng

Tyø-kheo beänh coù söï oaùn thuø, nay ñeán thaêm hoûi, chaéc coù vieäc gì khaùc. Tyø-kheo naøy lieàn cho Tyø-kheo beänh phi döôïc. Tyø-kheo beänh qua ñôøi. Tyø-kheo naøy nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Vôùi taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Ba-la-di. Cho phi thöïc, coù hai loaïi, cuõng nhö vaäy. 8. Baáy giôø, vaøo buoåi saùng, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y. Coù moät ñöùa beù ñang nguû trong nhaø giaõ gaïo. Thaâu-la-nan-ñaø ñeán moù vaøo caùi chaøy giaõ. Chaøy rôi nhaèm ñöùa nhoû, noù cheát. Thaâu-la-nan-ñaø nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ laøm vôùi taâm nieäm theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Khoâng coù taâm saùt.

192 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc sôø moù chaøy giaõ cuûa ngöôøi ta. 9. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø, vaøo buoåi saùng, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y. Coù moät ñöùa nhoû naèm nguû beân caùi coái giaõ gaïo. Thaâu-la-nan-ñaø ñuïng caùi coái. Caùi coái bò laät, ñeø cheát ñöùa nhoû. Thaâu-la-nan-ñaø nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ laøm vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc ñuïng chaïm caùi coái cuûa ngöôøi ta nhö vaäy. 10. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø, vaøo buoåi saùng, khoaùc y, böng baùt ñeán nhaø baïch y. Treân giöôøng coù ñöùa nhoû ñang nguû. Thaâu-la-nan-ñaø khoâng nhìn maø ngoài leân. Vôï ngöôøi ñaøn-vieät noùi: - A-di chôù ngoài leân ñöùa nhoû! Coâ khoâng nghe neân ngoài leân. Ñöùa nhoû lieàn cheát. Coâ ni nghi, Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc, nôi nhaø baïch y khoâng xem nôi choã ngoài maø ngoài. 11. Baáy giôø, nöôùc Xaù-veä coù ñaøn-vieät thænh Phaät vaø Taêng thoï thöïc vaøo saùng hoâm sau. Ñeâm ñoù, söûa soaïn caùc thöùc ñoà aên ngon boå xong, saùng sôùm ñeán thænh Theá Toân phuù trai. Ñöùc Theá Toân khoaùc y, böng baùt cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo ñeàu ñeán nhaø ñaøn-vieät, an toïa nôi choã ngoài. Theo thöôøng phaùp cuûa Chö Phaät laø, chuùng chöa taäp hôïp ñuû thì khoâng thoï thöïc. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo xuaát gia khi tuoåi muoän, daãn theo ñöùa con cho xuaát gia luoân. Tyø-kheo, cha cuûa ñöùa beù, khi tieåu thöïc, ñi ñeán nhaø baïch y khaùc. Caùc Tyø-kheo hoûi ñöùa beù: - Boá chuù ñi ñaâu, ñeå Ñöùc Theá Toân ñôïi maø khoâng aên? Ñöùa beù thöa: - Con khoâng bieát. Caùc Tyø-kheo baûo ñöùa beù ñi tìm. Noù ñi tìm gaëp ñöôïc Tyø-kheo boá. Noù noùi: - Boá ñi ñaâu maø ñeå Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng phaûi chôø boá, khoâng thoï thöïc?

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 19>

Tyø-kheo giaän, naém laáy ñöùa con. Ñöùa nhoû vì tìm caùch ñeå chaïy thoaùt khoûi neân xoâ Tyø-kheo cha teù xuoáng ñaát. Boá noù bò cheát, noù nghi.

Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo, khi xoâ boá ngöôi?

Noù thöa:

- Con khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xoâ nhö vaäy.

12. Coù baø meï baét Tyø-kheo. Tyø-kheo tìm caùch thoaùt, neân xoâ baø meï teù xuoáng ñaát cheát. Vò kia nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo?

Vò kia thöa:

- Khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xoâ ñaåy meï nhö vaäy.

1>. Coù ngöôøi cha baét Tyø-kheo. Tyø-kheo tìm caùch thoaùt, neân xoâ cha teù xuoáng ñaát cheát, roài nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo?

Vò kia thöa:

- Khoâng vôùi taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xoâ cha nhö vaäy.

Anh baét Tyø-kheo, chò baét Tyø-kheo, vôï cuõ baét Tyø-kheo cuõng nhö vaäy.

14. Baáy giôø, coù chò cuûa vôï cuõ noùi vôùi ngöôøi em mình:

- Taïi sao khoâng ñeán Tyø-kheo ñoøi y thöïc?

Ngöôøi em noùi:

- Vì ñaõ xuaát gia, em khoâng muoán ñoøi caùi gì caû.

Ngöôøi chò noùi:

- Chæ choã cuûa Tyø-kheo cho chò. Chò seõ seõ ñoøi cho.

Ngöôøi kia lieàn chæ choã. Ngöôøi chò noùi vôùi Tyø-kheo:

- Taïi sao khoâng caáp döôõng y thöïc cho em gaùi toâi?

Ngöôøi kia naém Tyø-kheo. Tyø-kheo xoâ ñeå thoaùt. Ngöôøi kia teù xuoáng ñaát, cheát. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo?

Tyø-kheo thöa:

- Khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:



- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xoâ nhö vaäy. 15. Coù nam nöõ baét Tyø-kheo, Tyø-kheo xoâ ñeå thoaùt, nam nöõ bò teù xuoáng ñaát cheát. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät hoûi: Ngöôi vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc xoâ nhö vaäy. 16. Baáy giôø, caùch chuøa ni khoâng xa coù ngöôøi ñaøn oâng bò chaët tay chaët chaân. Tyø-kheo-ni böng nöôùc toâ-tyø-la ñi>06 qua, caùch nam töû khoâng xa. Nam töû thaáy, noùi: - A-di cho con nöôùc uoáng. Tyø-kheo-ni ñöa cho Ngöôøi ñaøn oâng uoáng roài, cheát. Tyø-kheo-ni nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ cho vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo-ni

thöa: - Con khoâng coù yù nghó saùt sinh. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. 17. Caùch chuøa Tyø-kheo-ni khoâng xa, coù ngöôøi bò chaët tay, chaët chaân. Tyø-kheo-ni böng nöôùc ñi qua, caùch ngöôøi ñoù khoâng xa. Ngöôøi ñoù thaáy, noùi: - A di cho con uoáng nöôùc. Tyø-kheo-ni cho ngöôøi ñoù uoáng roài hoï cheát. Tyø-kheo-ni nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Coâ cho vôùi yù nghó theá naøo? Tyø-kheo-ni thöa: - Con khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. 18. Caùch chuøa Tyø-kheo-ni khoâng xa, coù ngöôøi bò chaët tay, chaët chaân. Tyø-kheo-ni böng nöôùc toâ-tyø-la ñi qua caùch ngöôøi ñoù khoâng xa. Ngöôøi ñoù thaáy, noùi: - A-di, toâi caàn toâ-tyø-la ñeå röûa veát thöông cho bôùt nhöùc. Tyø-kheo-ni lieàn cho ñeå röûa, röûa roài bò cheát. Tyø-kheo-ni nghi. Ñöùc

>06. Toâ-tyø-la töông . Pali: suvīraka, chaùo chua. Cf.Vin. iii. 86: cho uoáng takka, söõa boø tinh luyeän, söõa bô. Tham chieáu Thaäp tuïng 58 (T2>n14>5 tr.4>6a2>): coù phaïm chí bònh gheû ngöùa, xin thuoác nöôùc toâ-tyø-la . Ngöôøi aáy uoáng vaø cheát.

SOÁ 1428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN (Phaàn 4) 195

Phaät hoûi:

- Coâ cho vôùi yù nghó theá naøo?

Tyø-kheo-ni thöa:

- Con khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc cho röûa nhö vaäy.

Böng nöôùc ñi cuõng theá.

19. Caùch chuøa Tyø-kheo-ni khoâng xa, coù ngöôøi bò chaët chaân, chaët tay. Tyø-kheo-ni böng nöôùc toâ-tyø-la ñi qua caùch ñoù khoâng xa. Tyø-kheo-ni nghó: Neáu cho toâ-tyø-la ñeå röûa veát thöông, may ra coù theå cheát sôùm. Nghó roài lieàn cho. Ngöôøi ñoù röûa xong thì cheát. Tyø-kheo-ni nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Coâ vôùi yù nghó theá naøo?

Tyø-kheo-ni thöa:

- Con cho vôùi taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:

- Phaïm Ba-la-di.

Böng nöôùc cho ñeå röûa cuõng nhö vaäy.

20. Coù soá ñoâng Tyø-kheo cuøng nhoùm saùu Tyø-kheo ôû taïi nuùi Kyøxaø-quaät, cuøng nhau xeû caây ñeå lôïp nhaø. Moät vò trong Nhoùm saùu Tyø-kheo caàm moät khuùc caây nhoïn, neùm thaúng truùng nhaèm moät ngöôøi. Khuùc caây xuyeân qua mình, ngöôøi kia cheát lieàn. Vò naøy nghi. Ñöùc Phaät hoûi:

- Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo?

Tyø-kheo thöa:

- Khoâng coù taâm saùt.

Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc neùm thaúng nhö vaäy; maø neân lieäng ngang.
21. Tyø-kheo tri söï laøm phoøng môùi. Ñaù rôi, truùng Tyø-kheo cheát. Vò kia nghi.
Ñöùc Phaät hoûi:
- Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo?
Vò kia thöa:
- Con khoâng coù taâm saùt.
Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng phaïm.
Ngoùi rôi, caây rôi, keøo rôi, xaø rôi, ñoøn doâng roi, goã rôi, truùng ngöôøi;
cuõng nhö vaäy.
22. Baáy giôø, taïi nuùi Kyø-xaø-quaät, coù ngöôøi chaên boø, thaû boø aên coû.
196 BOÄ LUAÄT TAÄP 4

Moät vò trong nhoùm saùu Tyø-kheo laáy hoøn ñaù ñaäp vaøo söøng boø. Ñaù vaêng truùng ngöôøi chaên boø, cheát. Vò aáy nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo? Vò aáy thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng ñaùnh suùc sinh khoâng theå bieán hoùa thì maéc toäi Ñoät-kieát-la. 2>. Coù Tyø-kheo ôû trong nuùi Kyø-xaø-quaät caïy ñaù rôi, truùng ngöôøi ñi ñöôøng cheát; nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi laøm vôùi yù nghó theá naøo? Vò kia thöa: - Con khoâng coù yù nghó gieát ngöôøi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Nhöng khoâng ñöôïc caïy ñaù. Neáu coù nhaân duyeân caàn laáy ñaù thì neân baûo ngöôøi ñi traùnh xa nôi ñoù. 24. Coù Tyø-kheo muoán xaû giôùi, laøm ngheà haï tieän.>07 Vò aáy nghó: Ta ñaõ töøng xuaát gia trong Phaät phaùp thì khoâng theå laïi laøm aùc söï nhö vaäy. Nghó nhö vaäy xong, vò aáy lieàn leân treân ñænh nuùi Ma-ñaàu töï gieo mình xuoáng ñeå töï töû. Nhöng rôi truùng ngöôøi ñoán tre. Tyø-kheo soáng, ngöôøi kia cheát. Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät noùi: - Ngöôøi kia cheát, (Tyø-kheo) khoâng phaïm. Nhöng phöông tieän muoán töï saùt, phaïm Thaâu-lan-giaù. 25. Coù Tyø-kheo muoán thoâi tu, laøm ngheà haï tieän. Nhöng nghó: Ta ñaõ töøng xuaát gia trong Phaät phaùp thì khoâng theå laïi laøm aùc söï nhö vaäy. Vò kia lieàn leo leân ñaûnh nuùi Ba-la-ha-na, töï gieo mình xuoáng ñeå cheát, nhöng rôi truùng treân ngöôøi chaët truùc. Ngöôøi kia cheát, Tyø-kheo soáng. Vò Tyø-kheo nghi, Ñöùc Phaät noùi: - Ngöôøi kia cheát, (Tyø-kheo) khoâng phaïm. Nhöng phöông tieän muoán töï saùt maéc toäi Thaâu-lan-giaù. 26. Coù Tyø-kheo böng nöôùc toâ-tyø-la ñi caùch baõi tha ma khoâng xa. (Theo pheùp nöôùc, trò ngöôøi coù toäi, laáy coïc nhoïn xieân ngöôøi roài ñem vaát.)>08 Moät ngöôøi bò beâu treân coû nhoïn, noùi,- Cho toâi uoáng nöôùc. Tyø- kheo cho uoáng roài, ngöôøi aáy lieàn cheát. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - Ngöôi cho uoáng vôùi yù töôûng theá naøo?

>07. Haï nghieäp ; ngheà nghieäp thaáp heøn, thöôøng chæ ngheà gieát choù cuûa Chieân-ñaø-la. Skt. nīca-karma. >08. Ñoaïn trong ngoaëc, coù trong Toáng-Nguyeân-Minh, nhöng khoâng coù trong baûn Cao-ly.

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP 5>1 97 Tyø-kheo thöa: - Khoâng coù taâm saùt. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. 27. Coù Tyø-kheo böng nöôùc ñi caùch baõi tha ma khoâng xa. Moät ngöôøi bò beâu treân coïc nhoïn noùi, - Cho toâi uoáng nöôùc. Tyø-kheo cho uoáng roài, ngöôøi aáy cheát. Tyø-kheo nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Khoâng phaïm. 28. Coù Tyø-kheo ñieân cuoàng gieát ngöôøi, sau khi tænh laïi thì bieát, beøn nghi. Ñöùc Phaät noùi: - Khoâng phaïm. Neáu taâm thaùc loaïn, bò thoáng khoå böùc baùch, taát caû ñeàu khoâng phaïm.

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*